

vil gjælde i Slesvig, da jeg ikke antager, at der der er nogen Tendants til at løsribe sig fra Danmark. Det Parti i Slesvig, som kunde have en saadan Tendants, arbejder jo kun paa, at Slesvig kan blive forenet med Holsteen; men, naar nu Holsteen ikke kan løsribe sig fra Danmark, og dette desuden er et Spørgsmaal, som Slesvig ikke kan blive spurgt om; saa troer jeg, at det ikke bliver vanskeligt at faae det omtalte Samtykke fra Slesvigerne. Men det ligger unægteligt i nu at kræve deres Samtykke, at der ogsaa i en Fællesforfatning, som dog paa een eller anden Maade maa komme istand, maa gives en organisk Bestemmelse, hvorved Folket faaer en bestemt Deelagtighed i Valget af en tilkommende Tronfølger, naar et saadant Valg engang skal foretages. Jeg veed ikke, om Regjeringen vil nægte det hele Folk i Forbindelse med sin Konge en Deelagtighed heri eller ikke; jeg troer, at alle Landsdelene ellers vilde sætte sig imod Valget, og jeg troer heller ikke, at hin Deelagtighed i Valget paa nogen Maade kan blive en tilkommende Konge til Hinder for at arrangere Tingene paa bedste Maade, hvis den Eventualitet skulde indtræde, som i Londonertractaten er forudsat; tværtimod, han vil staa støttet af Folkets Ønsker, hans Ord ville have en større Betydning ligeoverfor Udlandet. Man maa betragte, hvorledes Europas Stilling er, hvorledes Staterne groe mere og mere sammen til et samlet Hele; den lille Stat faaer virkelig i det samlede Hele meget Lidt at betyde mod de fælles Raadslagninger, dens Ret staaer meget svag ligeoverfor de fælles Beslutninger, naar ikke den, som regjerer, kan støtte sig til Folket; det er netop den lille Stats Styrke. Naar dens Konge, som skal forhandle med fremmede Magter, kan sige: Det ønsker mit Folk, det Ønske kan jeg ikke fravige, det er mit Folks Ret, den kan jeg ikke opgive. For hvad der er Ret har man altid en vis Respekt, den kan ikke ganske gaae tabt. Man see her til de Stater, som nu existere i Europa. For at sikke dette Punkt, maa man holde de forskjellige Statsdele sammen ved Interessen, der maa bringes en Fællesinteresse tilveie; kan man ikke skabe en Fællesinteresse mellem Holsteen og Danmark, saa kan man ikke tænke paa

at holde dem sammen; man kan ikke holde dem sammen med Tractater — Belgien og Holland kunde ikke holdes sammen ved 5 Tractater, og jeg veed ikke hvormange Garantier af europæiske Stater. Hele Europa kan ikke holde sammen, hvad der ikke vil holde sammen, naar det kommer til Stykket; thi den politiske Magt er ikke stærkere end Naturens. Naar det Tilfælde skulde komme, at de forskjellige Landsdele ville gaae forskjellige Veie, ville de dog mulig i Tiden hver paa sin Side kunne hver for sig finde forskjellig Understøttelse, trods alle Garantier og Tractater. Den bedste Garantie ligger deri, at man skaber Folkeinteresser, og dette kan skee; der er Intet, der mere skaber fælles Interesser, end at man skaber fælles Frihed.

Nosøvn: Der er ikke af Noget af Rigsdagens Medlemmer indvendt Noget mod nogen af de Sætninger, jeg har tilladt mig at opstille under mit andet Afstemningspunkt. Jeg troer, de ere i og for sig ubestridelige; Ingen af os tvivler om dem. Hvorvidt man finder det værd at stemme for dem eller, som en Selvfølge, vil lade dem gaae ud, er Noget, jeg maa henstille til Enhver. Jeg har ikke indbragt dem for at gjøre dem til et Tvivels Gjenstand, men for at modarbejde, at der udbreder sig feilagtige Anskuelser om vor Stilling; thi saadanne feilagtige Anskuelser faae Indflydelse paa fremtidige Beslutninger. Det er ikke saa, at, naar der skeer Uret i Verden, Uretten da i de fleste Tilfælde begaaes af Folk, som vide, at det er Uret; de troe i Almindelighed, at de have Retten paa deres Side; de handle efter feilagtige Anskuelser. Derfor er det af Bigtighed at udtale de rigtige Anskuelser, det er af Bigtighed at vedkjende sig dem. See vi hen til det Sted, hvor den Sag er bleven forhandlet, som vi her have med at gjøre, da see vi, hvilke forunderlige Anskuelser endogsaa der have udbredt sig, og det uagtet aldeles rigtige Anskuelser ere blevne gjorte gjældende af de meest betydende Organer paa Stedet. Der er et Skrift, af hvilket Exemplarer ere sendte til Forsamlingen; idetmindste er jeg i Besiddelse deraf, skjøndt ikke directe meddeelt, men jeg har erholdt det fra en Mand i Byen. Det udgjør en heel Bog, skrevet mod en Bladartikel,